לעילוי נשמת הר׳ אברהם יוסף שמואל אלתר בן הר׳ טוביה ז״ל

בראתי יצר הרע ובראתי

תורה תבלין

A Torah Tavlin Publication
34 Mariner Way Monsey, NY 10952

Shabbos Parshas Balak - שבת קודש פרשת בלק

July 7, 2001 - טז׳ תמוז תשס״א

לכל זמן ועת.....(Monsey, NY)

הדלקת נרות - 8:13 *	שקיעה/יום השבת - 8:31
זמן קריאת שמע/מ״א - 8:40	צאת הכוכבים/מעריב- 9:21
זמן קריאת שמע/גר״א - 9:16	לשיטת רבינו תם - 9:43

*מי שמדליק מוקדם, אין לאחר מזמן עצם קבלת השבת (משיאמר מזמור שיר).

מדעת עליון

ועתה לכה נא ארה לי את העם הזה כי עצום הוא ממני וכו׳ (כב-ו)

יש לשאול, האם הברכה או קללה של בלעם יש בה ממש או לא? הרי הקב״ה בירך את ישראל כבר, וכיצד יש בכוחו של בשר ודם לשנות את ברכתו, ושיהיו מקוללים ח״ו? וא״ת שאין לבלעם שום כח לשנות, למה היה צריך הקב״ה להזהירו שלא ילך, והרי יקלל כרצונו וה׳ יברך?

והאמת היא, כתב **הגמו״ר יעקב כולי זצ״ל בס׳ מעם לועז**, שלבלעם לא היה כח לא לברך ולא לקלל. וסימן לדבר, שהרי הוא רצה ללכת ולקלל את ישראל מפני שלא היה לו כסף והיה עני שמצפה לשכר מאת בלק. אבל אם היה לו הכח לברך, היה יכול לברך את עצמו ולהיות מלך שלא יצטרך לבקש צדקה מהבריות. אלא האמת היא כפי שאמרנו שלא היה לו איזה כח מיוחדת, אלא ידע הרגע שהקב״ה כועס וברגע זו פועלת כל קללה. א״כ, מה היה איכפת לו להקב״ה שיקלל, שהרי אם לא יכעוס לא תפעל כל קללה שום פעולה?

והתשובה היא, שזה שהיה הקב״ה מונעו מלקלל מפני שהיה גלוי לפניו שבנ״י עתידים לחטוא ועתידים לבוא עליהם כל אותם הקללות שהיה בלעם רוצה לקללם. ולכן, אילו נתן ה׳ רשות לבלעם ללכת ולקלל היה יוצא חילול ה׳ נורא, שהיו אומות העולם אומרים שקללותיו של בלעם עושים פעולה. לכן מנע הקב״ה את בלעם מללכת ולקלל, שאם תבוא אח״כ פורעניות על ישראל, ידעו שלא מקללות של בלעם באו, אלא בגלל עונותיהם וימנע חילול ה׳.

ויפתח ה׳ את פי האתון ותאמר לבלעם מה עשיתי לך כי הכיתני וכו׳ (כב-כח)

על שאלה זו שהציגה האתון לבלעם באורח פלא, מעיר רש״י וז״ל רמז לו,

***
***
***
***
***
***
***
***
***
***
***
***
***
***
***
***
***
***
***
***
***
***

הוא היה אומר.....

R' Tzadok Hakohen ZT"L would say:
"*Shtus* - foolishness, is a trait which leads to immorality. The cure forthis is to

R' Elyakim Rotheke ZT"L would say :
"I have learned a true lesson: The most important thing in life is to have the right kind of frustration."

R' Berel Soloveitchik ZT"L would say**:**
"there is a time demanded honor from his donkey! And when he didn't get it, he was willing to kill his donkey and walk, just so as not to be embarrassed."

To sponsor or dedicate an issue call 845-362-4380 or E-Mail: TorahTavlin@aol.com

אתה מבקש לעקור אומה החוגגת שלש רגלים בשנה עכ״ל. ולכאורה יש להקשות, מדוע הזכירה האתון לבלעם בדרך רמז, המצוה של עלייה לרגל דוקא? ומה היתה כוונת האתון בזה?

אלא השיב על כך **הגמו״ר חיים ישראל מפילוב זצ״ל**, שבאמת המצוה הזאת של עלייה לרגל מסמלת באורח בולט את כח הסבל וההתמדה של כלל ישראל בקיום מצות התורה. דהרי על ידי מצוה זו,שלש פעמים בכל שנה, פסח שבועות וסוכות, עלה כל אחד מבני ישראל, מכל מקומות מושבותיהם ומאיזה עיר שנמצא, לירושלים עיר הקודש ולבית המקדש, בכדי לקבל פני ה׳ יתברך ולהקריב קרבנות לכבודו. וככל שהדוחק בעיר הקודש היה רב ועצום, לא אמר מעולם אדם לחבירו, ״צר לי המקום שאלין בירושלים״ (אבות ה-ה).

הוא שרומזת כאן האתון לבלעם הרשע. בשעה שנלחצה רגלי בלעם אל הקיר, התרגז מאד ולא היה יכול להבליג על הכאב. ובכל זאת היה הולך לעקור אומה המוכנה לסבול סבל רב, כגון עלייה לרגל שלש פעמים בשנה, על קיום המצות? מזה היה לו ללמוד וליקח מוסר.

מעשה אבות....סימן לבנים

אם יתן לי בלק מלא ביתו כסף וזהב וכו׳ (כב-יח)

As is the custom the world over, before the holiday of Pesach, Jews come to their rabbi and "sell" their chometz. **R' Zanvil of Warsaw ZT"L** used to conduct the sale annually for one particular wealthy man. This practice kept up for many years and R' Zanvil would always make time for the rich man at his convenience, due to his busy schedule. One year, the man sent a messenger to the Rov that he found a different rabbi who was willing to come to his home to transact the sale of Chometz, and that if R' Zanvil, who he normally used for this, is unwilling to come to the rich man's house, he would engage this other rabbi for the service. R' Zanvil was shocked and somewhat hurt by the arrogance of this man that he knew for so many years and sent the messenger back with an appropriate reply that made his position clear.

Several days later, R' Zanvil happened upon the other rabbi, who for a few kreuzers had degraded the dignity of the rabbinate to make house calls on the wealthy. He was quite disappointed that the rabbi allowed himself to be "bought", when in truth he was supposed to be the one buying! "I now understand," said R' Zanvil, "Why Chazal, in warning us not to exploit the Torah for our own livelihood, said *'Do not make the Torah into a shovel to dig with.'* " The other rabbi waited patiently for an explanation.

"You see, with every other craft and profession, the artisan works out of

***
***
***
***
***
***
***
***
***
***
***
***
***
***
***
***
***
***
***
***
***

his shop. For example, the tailor, the shoemaker, and the watchmaker - each one brings the items that he is working on into his shop in order to create the finished product. Except for the person who earns his living by digging in the ground - whether for a construction company or to dig a well - he must go to the place of his employer, because he is obviously not going to be hired to dig a hole in his own home."

"I see," replied the other rabbi, "But what has that got to do with me?"

R' Zanvil looked at him closely. "Bila'am, as we know, was a wicked man who tried to curse the Jewish people and later succeeded in getting them to sin with the daughters of Midian. However, his real weakness was money. When he was offered a large sum of cash, he didn't care if he had to travel anywhere he was told - three times in one day as was the case with money. When he was offered a large sum of cash, he didn't care if he had to travel anywhere he was told - three times in one day as was the case with

---

ויאמר אלקים אל בלעם לא תלך עמהם לא תאר את העם וכו׳ (כב-יב)